

Sed Vitae naar het Breda van de Nassaus

30 april 2024

Op 30 april, heel toepasselijk omdat op deze dag van 1949 tot 2013 de verjaardag van leden van het Huis van Oranje-Nassau werd gevierd, zijn ruim 30 leden van Sed Vitae ondergedompeld in de historie van ons koningshuis. De stad Breda heeft in die historie lange tijd een belangrijke rol gespeeld. Koning Willem-Alexander heeft nog steeds – als 12^e titel – die van Baron van Breda.

Het **Stedelijk Museum Breda** heeft een permanente tentoonstelling aan dit onderwerp gewijd onder de passende titel 'De Nassaus van Breda'.

Na een kop koffie en heerlijke appeltaart gingen we in twee groepen de geschiedenis in. Van de gidsen vernamen we hoe in etappes het Duitse huis Nassau-Dillenburg eerst de Baronie van Breda en later het Prinsdom Orange verwierf. Al doende werden ze ook steeds rijker en dus invloedrijker. Als het nodig was ging men ook tot een ander geloof over. Ook onze Prins Willem van Oranje ontkwam er

niet aan. Luthers opgevoed moest hij katholiek worden om het Prinsdom Orange te mogen erven. De opkomst van de Nassaus had plaats in een periode van veel strijd in West-Europa. Voor Nederland was dat de 80-jarige oorlog (1568-1648). Maar de 30-jarige oorlog (1618-1648), voornamelijk in Duitsland gevoerd, was minstens zo bloedig en wreed. De stad Breda kan daar van meepraten. Omdat de stad strategisch van belang was werd er meerdere keren zwaar om gevochten.

Van 1572 tot 1590 was Breda in Spaanse handen tot Prins Maurits met het bekende turfschip de stad kon innemen. Tot 1624 bleef het Staats. Toen echter kon Spinola via uithongering de stad weer Spaans bezit maken. Uiteindelijk kreeg de Republiek in 1637 door toedoen van Frederik Hendrik de stad terug.

De gevolgen van de wisseling van eigenaarschap had ook zijn weerslag in de **Grote Kerk** van Breda.

Gebouwd tussen 1410 en 1547 als Brabants Gotische kerk – Onze Lieve Vrouwe Kerk, was het een katholieke kerk. De al genoemde strijd in Europa begon in de Nederlanden met de Beeldenstorm. Ook de Bredase kerk werd geplunderd en vernield. Vrijwel alle beelden, muurschilderingen en gebrandschilderde ramen gingen verloren en alles werd wit gekalkt. Daarnaast werd de kerk dan weer Protestants dan weer Katholiek om in 1637 definitief Protestants te worden, zij het in een gebied dat overheersend katholiek was. In de loop der tijd zijn delen van het interieur hersteld, zoals het praalgraf van graaf Engelbrecht II. Volgens de overlevering heeft Napoleon de kerk vast aan de protestanten toegewezen.

De huidige eigenaar is een stichting, die aan de kerk een

multiculturele bestemming heeft gegeven. Behalve incidentele kerkdiensten worden er tentoonstellingen gehouden en zelfs de Ronde van Spanje heeft de kerk aangedaan.

Tussen de tentoonstelling in het Bredase museum en de rondleiding in de Grote Kerk konden de deelnemers genieten van een voortreffelijke lunch in restaurant **De Colonie** op de Grote Markt.

Voorzitter Henk Doff maakte van de gelegenheid gebruik om daar de voorgenomen besluiten van de ALV formeel te laten bekrachtigen. Ook sloten zich nog enige Sed Vitaeleden aan om de kerk te bezoeken.

Tenslotte moeten we Francis en Janine danken en eren voor de organisatie van deze geweldige activiteit.

Het geheel eindigde met een gezellig drankje in de zon op een terras op de Grote Markt.

Tekst: Ben Geutjes

Foto's: Alphons Raaijmakers / Francis Huisman

Foto-impresie

Maria Roosen

**De treinen
reden niet .....**

